СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 155. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 7. липня, 1927. VOL. XXXV. No. 155. Jersey City, N. J., Thursday, July 7. 1927. THREE CENTS

22 ДЕРЖАВИ ЗГОЛОСИЛИСЯ НА РАДІОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

КОНФЕРЕНЦІЯ МАЄ ВІДБУТИСЯ НА ЗАПРОШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ.

ВАШИНГТОН, 5. липня. — На запрошення американського уряду до участи в межинародній радіо-телеграфічній конференції зголосилося вже 22 держави. Конференція має відбутися в Вашинґтоні, і має початися дня 4. жовтня сього року.

Британійська імперія має вислати 12 представників, Італія 9, другі держави звичайно висилають одного.

БУВШИЙ МІНІСТЕР ПРО РОЛЮ ЗАВИСТИ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ.

ДЕНИЕЛЗ ПРО ВОРОЖНЕЧУ МІЖ ВИЛСОНОМ А ЛОДЖОМ.

АТЕНЗ, Джорджія, 5. липня. — Джосефас Дениелз, що був свого часу секретарем (міністром) для справ фльоти в кабінеті президента Вилсона, а нині редактор ґазети Де Ролі Нюз енд Обзервер, виголосив перед Південним Інститутом Політики промову про ворожнечу між президентом Вилсоном а сенатором Лоджом, тодішним провідником республиканської більшости в сенаті конґресу.

Відчит відкрив богато цікавих фактів про сю ворожнечу. Межи инчим бесідник заявив, що основою ненависти була зависть за літературну славу. Кождий з них уважав себе кращим письменником від другого. Один дивився на другого як на людину, до краю здеморалізовану. Лодж уважав Вилсона людиною диктаторських нахилів, а Вилсон Лоджа хитрим чортом.

Ворожнеча сих двох провідників американського політичного життя була трагедією й Америки й цілого світа, бо оба вони, працюючи разом, могли запевнити світови мир, а працюючи проти себе, вони мусіли завести в світі безладдя й анархію.

РЕПУБЛИКАНЦІ ЗА РЕФЕРЕНДУМ НАД ПРОГИБІЦІЄЮ.

ХОЧУТЬ У СЕЙ СПОСІБ ЗЄДНАТИ СОБІ „МОКРИХ".

ТРЕНТОН, Ню Джерзі, 5. липня. — Щоби переломати безперервну перевагу демократів у начальному правлінню сим стейтом, стейтова републиканська конвенція постановила старатися позискати голоси „мокрих" (противників прогибіції) в сей спосіб, що обіцяла зарядити загальне голосованне над прогибіцією, як тільки републиканцям удасться добути більшість у стейтовій леґіслятурі.

Проти сеї резолюції заявилися всі жінки, що були делеґатками жіночих републиканських орґанізацій. Через те ухвала перейшла тільки більшостю голосів.

Демократи сходяться незадовго на конвенцію, на якій вони знова заявляться за легким вином і пивом.

ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

4 ЛЮДИЙ ЗГИНУЛО, 23 ТЯЖКО ПОКАЛІЧЕНИХ.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — Коло години пів до першої в полудне віхав поспішний поїзд зелізниці Ню Йорк, Онтаріо енд Вестерн на поїзд, стоячий на торах зелізниці Вест Шор ка стації Айона Айленд, в стейті Ню Йорк. Перший вагон поспішного поїзду розбився до другого поїзду зі страшними наслідками для їдучих у ньому пасажирів, з котрих 4 згинуло на місци, а 23 других віднесло тяжкі покалічення. Кількоро з тих послідних ще досі не відзискало памяти і може легко померти.

Жертви катастрофи були привалені частями розбитого воза і треба було зелізничим ратунковим робітникам працювати там цілими годинами, заким їх добули.

Уряд складає вину на машиніста, який мав не доглянути сиґналу, який йому казав звільнити біг поїзду.

ЗУДАРЕННЯ НА НАДЗЕМНІЙ ЗЕЛІЗНИЦІ В НЮ ЙОРКУ.

10 ОСІБ РАНЕНИХ СЕРЕД СТРАШНОГО ЗАМІШАННЯ.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — Коло 7. години вчора вечером один поїзд надземної зелізниці наїхав на стації на Ст. Едвард Стр. у Бруклині на другий. Пасажири в обох поїздах дізнали страшного потрясення та ще більшого переляку. Всі кинулися втікати з поїзда. До того оба мотормени втекли, видно зі страху перед арештованнем. Межи пасажирами показалося 10 осіб ранених.

ПОЖАР НА КОРАБЛИ.

КАПІТАН СКРИВАЄ ПОЖАР ПЕРЕД ПАСАЖИРАМИ.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — До сього порту приїхав нині з південної Америки корабель Ебро, що належить до Пацифічної Навіґаційної Лінії. На ньому було 89 пасажирів, а кромі сього великий ладунок бавовни, який в дорозі займився. Коли корабель вїздив у порт, у ньому горів цілий маґазин, в якому було 800 звоїв бавовни. Ніхто з пасажирів не знав про те, що корабель горить у середині, і тому на кораблі не було поляки.

Як усі пасажири висіли з корабля, капітан покликав місцеву огневу сторожу, і вона погасила огонь. Втрачена бавовна вартувала коло 50,000 долярів.

ПРИСУД У ЛУЦЬКІМ ПРОЦЕСІ.

Дня 17. червня ц. р., в 11. год. передпол. запав у Луцьку присуд у процесі проти „комуністів". Трох обвинувачених, а саме Фарину, Задерея і Гнитецького засуджено на безречинцеву вязницю, трох обвинувачених дістало по 15 літ вязниці, 8 обвинувачених по 8 літ, 3 обвинувачених по 6 літ, 7 обвинувачених по 4 літа, 5 обвинувачених по 2 роки, 1 засуджено на 1 рік, а 24 обвинувачених, що відповідали з вільної стопи, увільнено. Засуджені приняли присуд спокійно. Оборонець Підгірський заявив, що вносить спротив.

ВСЯКУ МІРУ ЗГУБИЛИ.

Не стало московського царства. Осталися недобитки з мріями про нове царство. Осталися ставленики московського царського кнута у нашій церкві і коверзують. Спекулюють на темноті нашого села.

Немає-ж у нас Москалів по селах! По містах — і там їх тільки горстки! А в церкві, яка для народу істнує, віє старий московський дух...

Мало того: вони ведуть боротьбу з Українцями! Боротьбу підлу, ганебну. Дійшли нарешті до того, що випускають до нашого народу безглузді відозви проти української мови в церкві і ті відозви друкують по українськи... Аж до того вже дійшли Москалі у Володимирі. Дійсно, тільки Азіят-Москаль може так нахабно лізти з грязними чобітьми комусь у душу.

Сняться їм ще старі „добрі" часи. — Забудьте!.. — (Укр. Громада").

ДИКИЙ НАПАД НА УКРАЇНСЬКУ ЧИТАЛЬНЮ.

Дня 22-го травня ц. р. в селі Смільнім брідського повіту відбувалася театральна вистава „Дай серцю волю", влаштована спільними силами членів читальні „Просвіти" і „Сокола". На домі, де відбувалася вистава, були розліплені виборчі афіші — відозви Національного Обєднання. Нагло в часі вистави повстав під домом, крик і посипався град каміння. Це гурт місцевих Поляків, яким не подобається дуже гарний розвиток читальні і Сокола, став таким чином виявляти своє патріотичне звироднїння. Вони стали здирати афіші Національного Обєднання і хоч на успокоєння вийшов зі салі поліціянт, кидання каміннням не уставало, а прибувший відтак комендант постерунку порадив галабурдникам, щоби почекали зі здиранням афішів, аж люди розійдуться до дому. Одначе і ця світла порада не вплинула на розгорілих хуліґанів, які при нім таки афіші поздирали.

КИНУВСЯ З ВЕРШКА МЕДІОЛЯНСЬКОЇ КАТЕДРИ.

Один 48-літній німецький ювелір поповнив самогубство, кидаючися з вершка мідіолянської катедри. Медіолянська катедра належить до найвищих в тому роді будівель світу, бо висока більше як на сто метрів.

ЧЕРГОВА НЕВДАЧА „ХЛІБОЇДІВ".

Дня 23. травня мала відбутися в Раві Руській широко заповідана особистими листами, запрошеннями та устними запрошеннями довірочна нарада хлібоїдів. Вислано поверх 100 запрошень; на ухо кождому обіцяно уділення позички на 8 проц. річно. Мимо всього хлібоїдська нарада не відбулась, бо крім двох ініціяторів т. є Солодуха і Кіщака ніхто на салі не явився. „Відпоручник" зі самого Станиславова стидливо сховався, а Солодух і Кіщак по місті розказували, що нарада не відбулася з тої причини, що „відпоручник" спізнив поїзд. Хто хоче, нехай вірить, але ніхто тому не вірить у Равщині.

НЕВДАЧА ХЛІБОЇДІВ У БОБРЕЧЧИНІ.

В бобрецькому повіті вперше пробували щастя хлібоїдські наганячі в дні 22. V. в Бібрці, де скликали збіговище, яке одначе не відбулося, бо ледви трох слухачів зявилося на ньому, а саме відомі наказні війти Петро Козяр з Бертешова та два рідні брати Бортняки Іван і Дмитро з Репехова зголосились на приказ Стовпюка, який очевидно перед 3-ма не хотів плести своїх нісенітниць. Зате зявилися численно наші громадяни під проводом дир. М. Шахновича, яку хотіли дати належну відправу хлібоїдам, однак Стовпюк звернувся за допомогою до поліції, яка змобілізованими силами своїми і завізваної польської стражи вогневої салю опорожнила та в сильній асисті відвела нещасного хлібоїда на залізницю. Вдруге відай не поважаться хлібоїди шукати у Бобреччині щастя.

ГРАДОВІ ТУЧІ.

Стрийська філія „Сільського Господаря" повідомляє, що на другий день Зелених Свят сильний град знищив цілковито увесь сподіваний урожай в громадах: Лукавиця Нижна, Братківці (три четвертині села), Дуліби (частина села), Соколів і Лани Соколівські стрийського повіту та в Ниніві, Белеєві, Турі великій і Баличах Подорожних долинського повіту. Філія розіслала до цих громад поучення, як повідомляти скарбовий уряд про градову тучу і взірці подань про відписання земельного (ґрунтового) податку.

ПЕРША ЖІНКА СВЯЩЕНИКОМ У ГАЛИЧИНІ.

У Журові, рогатинського повіту, є косцьол і є ксьондз, який має тету, хоч підстаркувату, але молоду духом і всякими вигадками. Дня 6. червня вона вбрала свою доростаючу доньку в костельні ризи, фелон і бірет, та закликала людей зі села, щоби подивилися на „нового" ксьондза, який буде сповідати і задурно шлюби давати. Коли люди побачили таку кумедію, згіршені счинили великий крик і кинулися на плебанію, так, що ціла станиця поліції мусіла її оборонити перед обуреним народом.

СОКІЛЬСЬКЕ ОБЛАСТНЕ СВЯТО У ЛЬВОВІ.

В неділю, дня 19. червня ц. р., відбулося у Львові величаве Сокільське Свято. На площі „Сокола-Батька" при стрийському шляху зібралися величезні ряди сокільства як зі Львова так і з його околиць, а крім цього тисячні товпи публики.

Свято відбулося згідно з заповідженою програмою. Перед полуднем відбулася тиха полева Служба Божа і посвячення пропамятного дуба. Службу Божу і чину посвячення доконав о. крил. Куницький, який теж виголосив палку патріотичну промову. Відтак перед старшиною „Сокола", на чолі якої стояв заслужений голова „Сокола", М. Заячківський, і перед запрошеними гістьми відбулася дефіляда Сокільства.

Після полудня відбулися на площі „Сокола" сокільські вправи, до яких станули щонайкращі відділи. Всі вправи відбулися взірцево та прегарно. Публика, якої зібралося коло 7 тисяч, з вдоволенням слідила вправи, сильно оплескуючи виконавців.

ОБНОВЛЕННЯ ОБРАЗУ.

Дня 12. квітня ц. р. в селі Більові на Рівенщині в хатині бідної вдови сталось „чудо": оновився образ Божої Матері „Взискання погибших". Образ писаний олійними фарбами на дереві в фольговій обкладці й такій же ризі. Оновлення захопило всі найріжнійшого складу частини образу: і фарбу на дереві і металь і камінці з коралями і шовк. Походить образ, як кажуть, аж із Туреччини, звідки його виніс підчас російсько-турецької війни 1877 р. батько теперішньої її власниці. Чутка про оновлення скоро рознеслась по далекій околиці і на місце чуда що дня прибувають маси богомольців. З доручення епископа на місце виїздила спеціяльна комісія з духовних осіб, яка перевела слідство з допитом свідків під присягою. Акт слідчої комісії стверджує чудесність оновлення. Скоро має відбутись урочисте перенесення образу до місцевої парафіяльної церкви. На місці оновлення парафіяне збираються збудувати каплицю.

ПРИРОДА ШАЛІЄ.

Рік 1927 буде памятним роком живлових катастроф і „надужить" природи. В Німеччині розшалівся був цими днями грізний оркан (буревій), викликавши великі матеріяльні шкоди. В Туринґії знищив він тисячі овочевих та инших дерев і позривав багато дахів. Такий самий вихор був також над Берліном.

З ЛЮДСЬКОГО ЗВІРИНЦЯ.

У селі Неборів, ряшівського повіту, арештували селянку Дякову і її брата Бялиця, які спільно вбили сокирою Дякова, її мужа та підпалили його хату, щоби затерти сліди злочину. Дякова призналася, що мала віддавна любовні зносини із братом.

АМЕРИКАНЦІ РОБЛЯТЬ УСТУПСТВО АНҐЛІЇ

ПРОПОНУЮТЬ ОБМЕЖЕННЄ КРУЖЛЯКІВ ДО 400,000 ТОН.

ЖЕНЕВА, 5. липня. — Японці признали нині Американцям, що анґлійські домаганя признати Анґлії кружляків на загальну суму 470,000 тон є за високі, а в слід за тим Америка, щоби дати підставу погодитися з Анґлією, запропонувала, щоби Анґлії було війльно держати кружляків на 400,000 тон.

Анґлійські делеґати домагалися підвисшення сеї тонажі, а на доказ сього показували, які шкоди в їх торговельній фльоті поробив німецький кружляк Емден.

Се, що Япан пішов з Америкою, вважають за певну признаку уступок зі сторони Анґлії.

ФРАНЦУЗ ПРИДУМАВ БЕЗКЕРМОВУ ТОРПЕДОВУ ЛОДКУ.

ПОДІБНА ДО ГИДРОПЛЯНУ, ВОНА МОЖЕ ПЛИСТИ ЗІ СКОРОСТЮ 40 УЗЛІВ НА ГОДИНУ.

ПАРИЖ, 5. липня. — Французький винахідчик Анріян Ремі придумав торпедову лодку, яка може плисти без керми зі скоростю 40 вузлів (морських миль) на годину.

Лодка побудована немовби на взір гидропляну (літака, що підноситься з води). Має вона на собі пять машин і кермується вона в сей спосіб, що сі машини відповідно пересуваються.

Винахідчик уже зробив модель сеї лодки й пробував його успішно на ріці Секвані під Парижом. Тепер він думає зробити лодку та вибратися на ній в дорогу до Америки; там має бути вперед у Ню Йорку, а відтак у Канаді.

ФРАНЦІЯ ВИТАЄ БЕРДА.

ЛЕТУНИ ВЕРТАЮТЬ В АМЕРИКУ НА ДРУГИЙ ТИЖДЕНЬ.

ПАРИЖ, 5. липня. — Серед великих урочистостий в честь американських летунів, що перелетіли океан на літаку Америка під командою Берда, французький уряд надав Бердови леґію гонорову, найбільшу почесть французької републики.

Летуни задумують тепер відпочати в Франції кілька днів та вертати в Америку на другий тиждень.

У своїй заяві до американської преси, Берд каже, що за яких десять літ Америка буде получена з Европою постійною воздушною комунікацією при помочи літаків, з котрих кождий буде мати по 6 велитенських машин та буде літати високо 20,000 стіп понад океан.

МОСКВА ЗНОВА ЗАКИДУЄ АНҐЛІЇ ЗМОВУ ПРОТИ РОСІЇ.

АНҐЛІЯ МАЄ РОБИТИ ЗАХОДИ ВИКИНУТИ МОСКАЛІВ ЗІ СХІДНОЇ КИТАЙСЬКОЇ ЗЕЛІЗНИЦІ.

МОСКВА, 5. липня. — Російські ґазети знова роблять великий крик проти Анґлії, закидуючи їй новий заговір проти Росії. Притокою до сього нового крику дав приказ Сотона, анґлійського директора великого мукденського арсеналу Чанґ-Цо-ліна, щоби обчистити Китайську Східну зелізницю з большевиків, які вживають сеї зелізниці для большевицької пропаґанди.

ЗАГОВІР ВИСАДИТИ БУДИНОК ПОЛІТИЧНОЇ ПОЛІЦІЇ В МОСКВІ.

ПРОВІДНИЧКА ЗАГОВОРУ ЗГИНУЛА В БИТВІ.

МОСКВА, 5. липня. — Офіціяльний комунікат подає до відома про відважний заговір терористів проти большевицького інквізиційного уряду, політичної поліції. На чолі заговору мала стояти терористка Захарченко Шульц.

Вона дісталася до Росії потайки через Фінляндію, з пляном висадити у воздух дім, стоячий коло політичної поліції на площи Люблянка, в Москві. Заговір мав бути виконаний дня 3. липня, але поліція попала скоро на слід заговірників і пробувала арештувати їх у Смоленську. Провідничка заговору з двома учасниками боронилася проти арештовання; в стрілянині вона вбила шофера авта, котрий не хотів їй помагати втікати, та тяжко ранила червоного міліціонера. Її відтак убили жовніри червоної армії.

ЗАХОТІЛОСЯ ЛІТАТИ НА СТАРОСТИ ЛІТ.

ВІДЕНЬ, 5. липня. — Пані Маріяна Гайніш, 86-літна мати президента австрійської републики, вибралася нині вперше на лет у воздухи. Літала вона через три чверти години понад Віднем і околицею.

Пані Гайніш відома як провідничка жіночого руху.

НАСТУП АРМІЇ ПІВДНЯ НА ПЕКІН ПОСТУПАЄ ВПЕРЕД.

ШАНГАЙ, 5. липня. — Вісти зі шантунґського фронту кажуть, що наступ південних націоналістичних армій на Пекін і Тієнтсін розвивається правильно. По дорозі до них прилучуються війска, що мали боронити південній армії заняти Пекін. — Японський уряд заявляє, що він вишле на охорону своїх горожан і інтересів війска до Цінан-Фу, столиці провінції Шантунґа.

ДВІ ПАРИ ЖЕНЯТЬСЯ У ВОЗДУХАХ.

БЕРЛІН, 5. липня. — В літаку, спеціяльно прибранім для сеї оказії, відбувся шлюб двох пар молодят. Пастор наперед поженив одну пару, як літак літав над так званою памятковою церквою цісаря Вільгельма, а відтак другу пару, як літак летів понад так звану східну церкву в північній части міста.

Се був перший случай того рода, що дві пари пібралися в одному літаку.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИМІР ЗДОРОВОЇ КРИТИКИ.

На одному святі Четвертого Липня виголосив Едвард Стовкс, бувший губернатор нюджерзького стейту, цікаву промову, в якій звернув увагу Американців на небезпечні й шкідливі закони. Як примір таких законів навів він обовязуючий тепер закон іміґраційний.

„Я не вірю в необмежену іміґрацію" — говорив Стовкс. „Однак рівночасно не вірю я теж в те, що ми повинні реґулювати іміґрацію рахунковою формулою. Нам треба підбирати іміґрантів після якости, а не після скількости.

„Наші теперішні іміґраційні закони є небезпечні й нищучі", — осуджує Стовкс та подає ряд причин, які заставляють його їх осуджувати.

Одна з головних причин се враження, яке сі закони викличуть на другі народи. „Ми пробуємо навернути на християнство ріжні чужі народи, а коли такий чужинець стане християнином, ми кажемо йому, що він не є достойним жити з нами. Наслідком такого поступовання буде то, що чужинці станують уважати нас за фарисеїв. Христос сказав: „Ходіть усі до мене", і ми теж повинні бути більше приязні та мати троха більше такту та не ображати своїх приятелів.

Далі говорив він про спеціяльну потребу несамолюбного поступовання зі сторони Америки. Він показував на те, що британійська імперія вже розпадається. Місце британійської імперії може заняти Америка, але вона мусить бути більше свободолюбна та показувати більще прихильности для других народів світа. Ображаючи народи вузким самолюбством, нічого не можна осягнути. Америка повинна записуватися в памяти людий світа не безоглядними вчинками, не злочинами, скандалами, які звичайно наповняють сторінки американських ґазет, але такими геройськими подвигами, як отсе лет Линдберґа.

Як бачимо, слова сього бесідника мають у собі богато критики американського публичного життя. Але прецінь ся критика зроблена так, що вона нікого не може образити. Бесідник не лишень критикує, але подає зараду, як краще зробити. Він осуджує те, що він уважає низьким, каже, чому воно низьке, та показує, як поступати краще. Критика сказана без лайки, противникам не накидається злу волю. Їх не признається злочинцями, але виказується помилки. Тільки того рода критика може принести користь громадянству.

Антін Крушельницький.

ІВАН СЕМАНЮК.

Як автор, Іван Семанюк, що писав під прибраним іменем Марка Черемшини, найбільше збилижується до Стефаника, так з огляду на форму своїх творів, як також з огляду на їх зміст і мотиви.

Тло оповідань Семанюка — Гуцульщина, та сама Гуцульщина, що з неї стільки свіжих, прегарних нарисів і новель змалював перший і найбільший її артист Юрій Федькович.

Коли я назвав сих двох авторів: Стефаника й Федьковича побіч Семанюка, мушу призадуматися над його відносинами до обох наведених письменників.

З Федьковичем спільне у Семанюка тло подій, Гуцульщина, гуцульський люд, гуцульський діялект, але основна річ: зміст творів, мотиви з життя Гуцулів, що ними користується Семанюк, далеко відбігають від мотивів Федьковича. Гуцули Федьковича — геройський народ, повен фантазії, поезії, народ, що жиє свобідно, користується життєм повною грудю. Відчувається в новелях Федьковича полет думки, буйну уяву, що вельми гармонізує із тими здвигненими повисше хмар верхами Чорногори. Федькович вишукує тільки світляні мотиви, малює своїх героїв на тлі природи уквітчаної пестрим цвітом, осяяної сонячним блиском.

Инакше в Семанюка. Його безпосередній попередник є Стефаник, автор, що вже першою своєю збіркою новель мав великий вплив на ціле українське громадянство, не згадувати вже про більше вразливі творчі уми. Письменницький світогляд Стефаника, що в ньому зарисовуються виразно тихі й глибокі траґедії душі покутського мужика, заохочує й Семанюка такими очима поглянути на Гуцульщину. Але артизм і вроджений поетичний талант дають йому відповідну силу до опору супроти таланту Стефаника і не позволяють йому затратити власну оріґінальність, — всеж таки говорити про Семанюка без узглядненія впливу на нього Стефаника — годі.

Побіч повисше зазачених відносин обох письменників до себе, мають оба ще одну спільну ціху: Стефаник і Семанюк похожі на ті метеори — блиснули оба могутньо, величньо і — замовкли. Стефаник видав першу збірку своїх новель у 1898. р. а третю й останню в 1901. р. (четверта збірка є, як сказано, передрук двох перших), а Семанюк видав ледви одну книжочку в 1901. р. і від тоді мовчить. Розуміється, що твори їх із пізнійших літ славу їх піднеслиби, а значіннє поглубилиби, всеж таки й один і другий молодечими своїми творами запевнили собі належне місце в літературі. Цікаве насувається на думку питаннє: чому оба замовкли так рано? Можна стрінутися з не дуже то глибокою відповіддю, що вказує на неприхильні обставини для українських письменників. Як мовлю — се вельми не важна причина. Шукати її треба в конструкції ума обох письменників, у мотивах їх творів, у їх творчости й життю. У лірихмі Стефаника й відчуженню від ґрунту Семанюка. Застерігаюся, що відповіди на се питання не даю і бодайби не треба було її давати! Десятилітню мовчанку обох письменників можна і треба вважати за набираннє сил до нового, могутнійшого злету.

—o—

Семанюк видав у 1901. р. збірку новель п. з. „Карби", називаючи їх так від першої новелі. Зачинається отся новеля поезією в прозі, що в ній автор дає свій погляд на гуцульське село. Раз прирівнює його до колиски у віночку уквітчаної чічками, то знов до деревища у мокрій ямі межи німими могилами. Ану беріте то голубіте його, ану пестіть та обіймайте! Лиш варуйде серце, бо воно вам серце покервавить, глібоко покарбує.

І малює нам автор цілу низку нарисів, тих кровавих ран гуцульського села. Тут у нарисі „Діл" нарисує постать старого Гуцула Чюрея, що після сварні з дітьми так від них відділився, що від сьогодня спить на дворі, а діти в хаті, а всьо се тому, що записав їм свій ґрунт (значить родинна драма, що доводить старого Чюрея до самоубійства), там (у новелі: „Раз мати родила") нарисує постать вартівника Юсипка, що мусить терпіти знущання жандарма над собою й над своєю жінкою, а в разі навіть пасивного опору дістається в кайдани (знов не менше траґічний конфлікт, на якого тлі автор виводить безмежно пасивну, терпеливу й повну запертя постать Гуцула-зарібника, далеку від геройських поривів своїх предків, хочби Гуцулів Федьковича). А онтам (у нарисі „Грушка") відтворює плачі й жалі старого ватага при труні жінки. Автор відвертає свій зір від тої, до переситу оспіваної, свободи життя вівчарів у полонинах, а показує нам життє ватага в иншому світлі. „Таже-сте виділи, що лиш травиця показала си, тай я вже не дома люцку маржинку в полонині сокочу, а покійница пушками запрідала, діти кутала! Я принесу в осени тай ґреціp д'хаті, а то як слина, не ґарен оплатити си. Йди оброблюй жидовію цілу зиму, ніч ті відведе ніч приведе". Так глибоко на родинне життє ватага може глядіти лише родовитий Гуцул, як у сьому разі Іван Семанюк.

—o—

Не менше гарно змалював автор в новелі Злодія зловили" долю хлопчини сироти, виставленого на посміховище усього села й погорду односільчан за те тільки, що не маючи кілька днів ніщо в губі, приссався до дійної корови. Але скільки чару поезії у сій новелі. Який сумній панує тут настрій!

Ся новеля настроєм своїм неначе заспів до прегарного нарису „Зведениця" — твору так артистичного, що не постидалобся його перо найбільшого мистця. Отсе насильно обезчещена дівчина вертає з міста на село, де, добре знає про се!, жде її сором і нечесть (будут за мнов у пальці свистати будут спирати та гійкати), самота (не бійте си ледіники, встиду вам не зробю, на данец си не важу), побої батька-неньки:

„А потому ненька за кіски буде тримати, а дьидик буде за ніжки внучьку брати тай ме мні бити, душі надслухати.

„А я буду просити-си.

„А потому піду собі глібокого плеса шукати.

„Буде по всему".

Автор так щиро, з таким теплом, із такою сердечністю змалював сей нарис, що відчуваємо глибоке співчуттє до сеї нещасної жертви людського звірства, о скільки глибше, о скільки ніжнійшим чаром поезії оповив поворот збезчещеної, пригнобленої дівчини на лоно прегарної гірської природи.

Лісом іде, трава горить, куда ступає. Дубина валиться, земля її стрісає. Сонце паде.

А на гилі зазуля кує.

„Ой не куй, зазуленько, не куй, не мили си! Йик перейшла-сми на панцкий хліб, то я вже не дівка, не смію ті надслухувати. Що ті маю гулити, що ті маю трудити".

А траґізм сеї дівчини проявляється о стільки досаднійше, що (як се бачимо в новелі „Більмо") родичі таку службу уважають великим щастем, не видючи того, що бачуть усі инші, що ся служба — загуба їх дитини! Але щож діяти! Приневолює їх до сього матеріяльна нужда. Автор вельми вразливий на економічні недостатки і призадумується над ними, як над чинником вельми замітним у гуцульському життю, в новелях: „Більмо", „Святий Николай у гарті", (екзекутор, що не може забрати ніщо в гуцульській хаті за податок, бере до „гарту", на склад фантів старий образ Св. Николая у гарних різьблених рамах — у вечері діти не мають до кого молитися), вчасти в новелі „Чічка".

—o—

Ся остання новеля знов сумна картина гуцульської долі. Гуцула годі собі уявити без коня. Яке значіннє має сей кінь для нього — годі нам просто зрозуміти, — а в додатку кінь „Чічка" для коновкаря, кінь, що на ньому він ціле своє життє доставляв коновки до міста. Ся „Чічка", сей кінь гине йому по дорозі.

Автор відтворює з сердешним теплом жалі Гуцула над „Чічкою", його розлуку підчас повороту, його ледви не сирітство. І потік і ліс і трава, все питається його: Де Чічка? Нарешті кількома ледви, але дуже сильними рисами віддає розпуку усієї рідні при вістці, що Чічка не жиє!

У Федьковича мали ми теж сполуку Гуцула з конем (чиж можна уявити собі автора, що писав би на тлі гуцульського життя, який не віддав би сього характеристичного рису?), але у Федьковича кінь парадний! Гуцул на кони — лицар! Кінь у Гуцула — предмет подиву, одушевлення!

У Семанюка инакше! Нема лицарів, нема орлів полонинських. Є Гуцул прибитий недолею, з головою похиленою до землі — він двигає ціле життя коновки на хребті!

Цікава у Семанюка сполука людини із товариною, те спільне їх пожиттє, та залежність одного від одного. Коли Гуцул оплакує смерть коня, то не жалко йому матеріяльної втрати. Він оплакує смерть товариша своєї долі й недолі, оплакує смерть свого повірника. І не тільки він і його рідня. Оплакують смерть Чічки гори, крізь які переходили, потоки, у яких воду пили, оплакують ліси і трави. Ціла природа гірська-гуцульська співчує із Гуцулом по втраті Чічки. Чічка видвигається до значіння символу Гуцульщини. А з нею і її господар, чесний Гуцул, що то своїм конем нікому межі не випас, віхтя псенки не взяв, що то, їдучи із Чічкою, розмовляє з нею, як із приятелем, гладить і питається, чи не змучилася, потішає її, перестерігає, аби не збила собі ноги до каменя на дорозі.

Гуцул і кінь, кінь і Гуцул — два нерозлучні товариші. Серце сеї гірської Гуцульщини.

Можна би ще обговорювати инші новелі: так наприклад „Хіба даруймо воду", так „Лік", так нарешті „Основини" і „На боже" — новелі, що в них заяснів обсерваційний талант Семанюка, як автора писань повних життєвої правди, сцен із реальним зображенням життя Гуцулів. Призадумаюся радше над сим, як то з легкою іронією трактує Семанюк темноту свойого люду. Шкода, лікар, желізниці, державний устрій, — все те новини, що на них Гуцул глядить або з погордою, або зі страхом, вважаючи їх або непотрібною новиною, або ділом „нечистої сили".

У сих новелях автор змальовує світогляд Гуцулів, світогляд примітивний, що витворився, як вплив зачинення посеред гір, відбиття від світа й культури, розкинення на селі далеко одних від одних — на високих верхах. Проживаючи далеко від культурних осередків, зачинені самі в собі, зживаються сі люди з природою, її дива і чуда пояснюють собі в таємний спосіб, почитають божества природи, що з них наймогутнійше „щьизник", нечиста сила, далеко не чорт єванґельський, радше збиточник, що любується тим, коли може робити людям менші чи більші збитки. Найвиразнійше проявляється культ сього демона в новелі „Основини", в якій автор малює хвилю замовлювання „Нетрудного" при будові нової хати.

—o—

Світогляд Гуцулів, зображений у новелях Семанюка вельми всесторонно. Проявляється він у цілій основі в новелі „Карби" — одержуючи там вид таємних „Карбів", що вриваються в людську душу при кождім вчинку. Отсі Карби — сей батьківський світогляд вкарбовується так глибоко в душу Гуцула, що не покине його й тоді, коли той Гуцул відібється від свойого осередка. (Викроювали у Петриковім серці карби, котрі ніколи не загояться і не заростуть панським салом!)

Сей гуцульський світогляд, та лучність із цілим сим рідним світом, не покинула й автора ніколи. Цілою своєю літературною творчістю він стверджує се, що полишився й остав завсіди усією душею Гуцулом, вірним сином своїх батьків.

—o—

Під артистичним зглядом твори Семанюка стоять на рівні із нарисами й новелями Стефаника. Головна ріжниця між ними лежить у сьому, що коли Стефаник послугується траґізмом, як головним середником артистичним, Семанюк дошукується краси поезії в найзвичайнійших, цілком буденних хвилях людського життя. Суворе, нахмурене лице Стефаника відбиває вельми від письменницького виразу лиця Семанюка — деколи суворого, а звичайно настроєного на ноту сердечного співчуття для осередка, з якого автор вийшов.

Пані: Що сталося!? Хто так сильно дзвонить?

Чужий чоловік: Паниного чоловіка переїхало авто.

Пані: Боже! А я так перелякалася, думала, що то хтось знову прийшов за податком.

—o—

При правничім іспиті.

Професор: Прошу мені сказати, що то є обманство?

Студент: Обманство, обманство, пане професор, обманство... Пан професор поповнили в тій хвилі обманство!

Професор: Що? я?

Студент: Так, прошу пана професора!... Бо обман то є використовування чужої несвідомости задля шкодження!

В. Будзиновський.

ПЯТЕ КОЛЕСО.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.

(44)

— Агій! То щось инше. Сама не знаю... чари се, чи що? Але від ваших очий бє якась така сила. Вони тягнуть до себе, пригортають... Як тоді, так і тепер. Нераз і не два вони снилися мені. Що то не здорово, сама знаю. Я не дуже добре вийшла на тих снах.

— Ти забула, нащо я тебе привів сюди. Забула розказати мені, як попала в ясир. Замість говорити про себе, верзеш чорт зна що, про чужі очі. Які в мене очи, — сам знаю. Як у кождого старого. Кажи, як ти пішла з хати.

— Колиж бо... Мені соромно розказувати про все... Я за той рік, що ви не бачили мене, ні я вас, я дуже богато пережила. Богато болючого, богото соромного.

— То це розказуй, як кожда баба, широко й довго з найменшими подробицями. Скажи головне. Ти віддалася, чи ні?

— Чи ви в робітни бачили челядника Михайла?

— В якій робітни?

— Та у Львові. В робітни... мого... тата, — пояснила несміло і загикуючися.

— Що якийсь там був, я бачив, бо зазирав до краму, коли я балакав з твоїм братом, саме тоді, коли ти увійшла. Якби ти не була така гарна, то я може був би і йому придивився. Але задивившися на тебе, я не мав коли йому призиратися. Нащо згадуєш його? Може й він завернув собі тобою голову, та щоби не було ні йому, ні твому судженому, навів на тебе Татар чи Турків? Бо на світі й таке буває. Не один грішить, коли затнеться і скаже „ні мені, ні тобі!"

— Ви сказали мені, що я гарна. Се вже неодин казав мені. Але треба було придивитися Михайлови. Він, той Михайло, ще гарнійший. Де мені до него!

— Коли він такий гарний, ще гарнійший, як ти, то ти, очивидно, замість полюбити твого судженого, полюбила Михайла і збунтувалася проти того, за котрого тебе силував тато. Чи не се хочеш сказати мені? Але я тебе питав, як ти попала в бусурменські лика. Хиба, що твій суджений, коли провідав, що ти любиш челядника, подумав „ні мені, ні тобі!", та запропастив тебе?

Олена не зараз відповіла. Думала, як би то, дещо промовчуючи, дещо брешучи, сказати правду, але не цілу. По хвили сказала:

— Як би не Михайло, то я нині не була би тут. Як би не він, і як би не ви.

— Очивидно, що як би не я, то ти нині не була би тут, на цій ґалері і ми були би не зійшлися. Твого бувшого пана, того Турка, що тепер махає гребками ґалери, я справив сюди. Як би не я, то Турок разом з тобою був би не прийшов сюди. Але міркую, се, що ти тут, не моя вина, тільки хиба... заслуга.

— Що я тут, на сій ґалері, не на иншій, то ваша заслуга. Се правда. Але, що я тут, бо попала в турецьку неволю, також ваша вина. Заслуга вчерашна, вина давнійша. Ви провинилися ще тоді, коли були у Львові, коли сверлували мене своїми очима і цілували. Се завело мене сюди.

— Не второпаю. Я завинив, що ти пішла, як невільниця, в руки турецького купця? Та як се може бути?!

Бо не перебивайте, але позвольте розказати з кінця і до кінця. Виж самі сказали мені, щоби я сказала головне, не як кожда баба широко й довго. Отже головне в тім, що я полюбила Михайла. Се ваша вина.

— Ще раз не второпаю. То моя вина; що ти полюбила якогось Михайла? І ся любов завела тебе аж сюди?

— Завинив не хто инший. То ваша і тільки ваша вина, що зараз по вашім відїзді зі Львова я мусіла полюбити якогось хлопця... будьякого! Михайла, чи не Михайла. До тої пори, коли я задивилася на вас; до тої пори, коли я на моїх устах почула ваші, мені не в голові були хлопці. Я з усіх залицянників, яких мала чимало, сміялася. Вони билися між собою, а я сміялася. Аж відколи мене зачарували ваші очи, я перемінилася. Раньше я була дитина. Ваш погляд, ваш поцілунок вбив дитину, я стала дівкою. Я стала думати про ніщо инше, як тільки про ваші очи, про ваші уста. Лише ви були мені на умі. Я тужила за вами. Мені хотілося пригорнутися до вас, вас до себе. Я ночами цілими не могла спати. Як вснула, то ви мені снилися. Мені все снилося, що ви зі мною, що ви біля мене, що любите мене. Аж соромно подумати, яка всячина мені снилася. А все з вами. Я була в розпуці, бо знала, що ви відїхали. Мені казали, що ви до Львова вже не приїдете. Коли вже зачалися такі сни і такі думки, то згодом вашу особу стали заступати инші хлопці, які були близше мене і яких я все мала на очах. Найблизший і найгарнійший був Михайло. Він все був біля мене і я все мусіла про него думати, бо він напастував мене. Я стала порівнувати вас і його. І він гарний, хоч в його очах нема тої сили, що у ваших. Колиж вас не було, то в моїх снах і в моїх думках він став заступати вас. Прийшло до того, що я полюбила його. Мене він вже давно любив. Ще заки ви приїхали до нас.

— І се завело тебе до Турків? — Богдан спитав, коли дівчина замовкла. — Тепер зачнеш розказувати мені, що твій батько не хотів тебе дати за свого челядника; що було се, що було те... Дівчино! Зачни хиба з другого кінця, бо я ніколи не довідаюся, якими стежками ти замандрувала аж сюди!

— Табо я вже була на тій стежці сюди, а ви перебиваєте і спиняєте мене. Майстер... себто мій батько, мав для мене иншого хлопця. Впрочім челядникови був би й так не дав мене. Мій суджений мав якісь каправі очи. Але я не на те задивилася на ваші очи і через них полюбила Михайла, щоби йти за каправого. Я батькови сказала, що радше вмру, а за каправого не вийду. Михайло мав також клопіт зі своїми батьками. Його женили з донькою иншого майстра. Коли Михайло не хотів чути про се, його батько загрозив, що видідичить його. Нарешті він сказав свойому батькови, я сказала мому, що ми любимося. Не помогло. Щоби батьки не розділили нас на віки, я тої днини, коли мало бути моє вінчаннє з каправим, втікла з Михайлом. Мандруючи ріжними манівцями і з ріжними пригодами, опинились ми аж в Молдаві, де піп звінчав нас. В Молдаві я жила з мужем тільки тиждень. Щоби дуже щасливе було се життє, не скажу, бо мій Михайло ніколи не був тверезий. Пив ще більше, як у Львові, бо мав защо. Як прийшов пяний до хати, то ломив, торощив усе, що йому в руки впало. І мене бив. Ой, бив! Не робив нічого, за роботою й не питав. Тільки волочився і пив. По першім тижни мій Михайло, як вийшов з хати, так минув день, минув другий, минув третий. Михайла як нема, так нема. Я вже питала по сусідах, але ніхто не бачив його. Аж смерком четвертої днини перед нашу хату заїздить візок накритий веретою. Побачивши се крізь вікно, я обледеніла. Я гадала, що то привезли його недужого, або й небіщика. Нехай би вже бив мене, я подумала, коби тільки жив і був здоровив. Візник прийшов до мене і сказав мені, що прислав його Михайло Карпюк, мій муж. На доказ, що не бреше, показав мені шапку Михайла. Візник сказав, що Михайло лежить недужий в сусіднім селі, і як я хочу, то можу до него приїхати. Я не надумуючися, сіла на візок і поїхала. Так я їхала і їхала, аж заїхала сюди.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„НАЙ БУДЕ ВИСЛУХАНА Й ДРУГА СТОРОНА".

Під таким заголовком вичитав я в Свободі ч. 149. з дня 29. червня відповідь о. Льва І. Сембратовича з Дітройт, д. Іванови Братусеви з Дітройту. Що відповів п. Братусь на сю відповідь, я в се не мішаюся, але я бачу в відповіди о. Сембратовича такі уступи, що мусять зацікавити кождого чоловіка, що живе в Америці. Я не знаю ні гр. Івана Братуся ні о. Льва Сембратовича, і тому можу про сю справу написати спокійно.

Я хочу саме сказати дещо про отсю чудасію, поміщену в відповіди о. Сембратовича:

Що мене почтили американські власти урядом „депюті шериф", то це сталося поза моєю відомостю або якиминебудь стараннями з моеї сторони. А „пострах", який би мав викликувати серед моїх парохіян цей почетний уряд, є хиба в уяві п. Івана Братуся. Противно, не лиш парохіяне, але взагалі Українці тішаться, що Українця пошанували чужинці, а я моїми впливами постарався, що ще двох Українців зістало „депюті шерифами".

Прочитавши сі слова, я не мало здивувався. Так як тут ходить о публичний американський уряд, то кождий американський горожанин може про се дискутувати, хочби може о. Сембратовичови було дещо неприємно. Сі слова написані так, гейби в світі вже не було між нашими людьми таких, які не знають, що се таке „депюті шериф". Та хто тільки пожив тут деякий час, то вже знає, яку роботу має „депюті шериф". Він розганяє зібрання людей, переводить арешти, вишукує злочинців, і таке инче. Особливо богато працюють вони підчас страйків, де вони нераз мають нагоду пустити свій „блек джек" погуляти по робітничих головах. Чи є тут причина таким урядом хвалитися, се залежить від того, як урядник розуміє свою роботу та як він її сповняє. Я не кажу нічого про саму особу о. Сембратовича, бо я його не знаю, і не знаю, який з нього „депюті шериф"; а тільки кажу, що зі самого тільки факту, що о. Сембратович є „депюті шериф", ще нічого не виходить. О. Сембратович мусівби нам росказати дещо більше, де він сповняє свої обовязки, при яких нагодах він уживає свого „беджу", де й які закони він виконував, аж тоді моглиби ми судити про те, який корисний з нього урядник. Як довго ми сього всего не знаємо, так довго про почесний уряд краще не говорити.

Та о. Сембратович не тільки „депюті шериф", він ще й священик. Чи може він перше священик, а відтак „депюті шериф"? Я справді не знаю. Отже на мою думку, такий уряд пасує якомусь чоловікови, що не має більшої освіти, який не має ніякого фаху в руках, і якому добре є заробити хоч у сей спосіб тих кілька долярів за арештоване людий, чи за відвезенне арештанта, чи розганяння страйкових пикет від фабрики. Але священикови відай сей уряд не пасує. Я ще не чував, щоби священик був „депюті шериф". Може де були, але я не чував. І не чував, щоби Ісус Христос мав подібний „бедж". За те я чував, що Христа якісь там римські „депюті шерифи" таскали від Анни до Каяфи. Таке я чував, і тому мені здається, що воно священикови не пасує бути „депюті шерифом".

На се я маю ще один сумнів. О. Сембратович, стаючи священиком, присягав, що він буде заховувати в тайні все, що він дізнається на сповиди. Тепер він став „депюті шерифом", а дістаючи „бедж", він певно присягав, що він буде виконувати американські закони та буде потягати до відвічальности всякого, що їх ломить. Що зробить о. „депюті шериф" Сембратович, як він дізнається на сповиди про якийсь злочин, за який він повинен чоловіка арештувати? Яку присягу стане він тоді сповняти: Чи священичу чи присягу „депюті шерифа"? А котру присягу він тоді занедбає: церковну чи світську? Отсе мені булоби цікаве знати.

Іван Бойко, Вилкс-Баре, Па.

—o—

ЯК ЗІБРАТИ СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ НА БУДОВУ СИРОТИНЦЯ.

Бачу ріжні проекти на се, як нам зібрати суму сто тисяч долярів, потрібну на будову Сиротинця У. Н. Союза.

Радять люди робити балі й пікніки й другі підприємства. Не зла думка, та не все. В деяких місцевостях завелося так богато балів і пікніків, що на них буває людий дуже мало, і товариства до них ще докладають готові гроші з каси.

Мені здається, що на балі й пікніки всеї надії покладати таки не можна. Нема відай инчої ради, тільки ми, члени Українського Народного Союза, мусимо собі сказати отверто в очи: Коли ми хочемо мати Сиротинець при нашій організації, то не крутім на всі сторони, але скажім собі, що нам треба зложити добровільними жертвами. На кождого члена припадає жертва в сумі 5 долярів. Се не є така велика сума, а кому вона велика, най розложить собі на 5 тижнів, і складає по 1 долярови в тиждень. На 1 доляра в тиждень чейже кождого члена стати.

При кождім відділі Українського Народного Союза най заложиться комітет, і сей най збирає сі жертви від членів, по 1 долярови в тиждень, а зібравши їх усі, по 5 тижнях най вішле в головну канцелярію Українського Народного Союза. Ось і все буде розвязане. В сей спосіб побачимо Сиротинець уже в короткім часі.

Н. Олійник,
Перт Амбой, Н. Дж.

—o—

ЯК ЖИВУТЬ УКРАЇНЦІ В ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ У МИЛВИЛ, НЮ ДЖЕРЗІ.

Вже 14 літ доходить, як я з мужом і діточками жию в першій українській кольонії в Милвилі, Ню Джерзі, і до сего часу я ще не читала, щоби хтось хоть слівцем спімнув в часописях про наше життя-буття. Мігби з того дехто подумати, що ми жили десь на пущах, відтяті від світа та і ніхто про нас не знав. Аж перед кількома тижнями появилась у Свободі стаття п. Боросевича, в котрій він принагідно спімнув про нашу кольонію. Це власне й спонукало мене написати отсю допись, щоби запізнати читачів докладнійше з життем та обставинами наших кольоністів.

Скоро по своїм приїзді в Америку ми зрозуміли положення фабричного робітника. Вже в самих початках нашого побуту в Америці ми плянували, що як тільки лучиться нагода, купимо десь кавалок землі та заложимо своє власне ґаздівство.

Якраз така нагода лучилась. В 1913 році, на наше запрошення, приїхав до нас до Балтимор п. Василь Матолич і забрав нас і наших родичів до Милвила. На сих землях було тоді заледви кілька хатин та тільки звичайні лісові дороги. Здавалося, пустарі! Але ми вміли доглянути гарне положення земель, що вони недалеко від міста, в котрім вже було повно фабрик і ми були майже певні, що тутки таки лекше стане жити. Ми набули готову вже хатину, а батьки зараз в сусідстві незабудовану землю, на котрій скоро побудувались.

Почали ми ґаздувати. Початки, як звичайно; не можна їх назвати рожевими. Тимбільше для нас, які не мали готівки потрібної для піднесення ґаздівства. Треба було працювати і на ріли і в фабриці. Але ми працювали охотно і щиро, бо бачили, що наша праця приносить нам гарні успіхи і що наше майно з кождим днем зростає. Постепенно, мало не з кождим днем, приходили нові кольоністи-поселенці. Кольонія стала скоро і гарно розвиватися. Ставало жити лекше й відраднійше.

Кольонізація йшла, відбувалась у двох дільницях: вперід, на Кармель Ровд, опісля на Сентер Ґров Ровд. Тому нині перша носить назву старої, а друга нової кольонії.

Коли в кольонії вже було населення коло 150 українських родин, подумали ми й про духові потреби. Згодом побудовано церкву, одну в одній, другу в другій дільници. Основано народні товариства. Почалось гарне, нічим не заколочене, на взір краєвих осель, громадянське життя.

Тепер подам опис теперішних обставин та загального поводження кольоністів.

Зайдім до першого-ліпшого поселенця. Нас відразу вдарить взірцевий порядок. Домівство складається звичайно від 4 до 8 кімнат, залежно від числа родини. Недалеко від хати стайні, шопа на рільничі знаряди та курники. При домівстві звичайно менший або більший садок, а далі землі поселенця, котрої кождий має від 5, 10 або 15 акрів. Більше він тут не мігби обробити. У кождого поселенця є кінь, що найменше одна корова, кількадесять курий а декуди і безроги. А все це для власного ужитку. Майже кождий має свій автомобіль.

В помешканнях теж найдено взірцеву чистоту, гарні умебльовання, декуди навіть фортепяни й ґрамофони. Домівства освітлені електрикою. Не знаю, чи в якому фабричному місті мігби робітник на щось подібного здобутись

Найбільше число кольоністів займається управою землі. Плекають на ній виключно ярину, бо земля тут добра і найліпше надається на всякого рода огородину, а по друге маємо на неї добрий ринок збуту. Огородину, залежно від її якости, збираємо чотири, а бульбу два рази до року. На земли родиться всьо, що тільки посіється: цибуля, петрушка, морква, салери, огірки, горох, фасоля, помідори, кавуни, бураки, кукуруза.

О много ліпше поводиться тим, що годують кури. По перше, їм не треба оглядатися, що їм випродукує земля, бо кури завше несуться. По друге, на яйця мають також місцевий ринок збуту та продають їх за добру ціну, а можуть продати їх, хочби мали як найбільше. Тому у них є щоденно свіжа готівка. Кількох з наших кольоністів доробилося в сей спосіб гарного майна.

Декотрі працюють у фабриках. Се або біднійші, що ще не мали нагоди доробитись, або сі, що не хотять на ріли працювати, а як її обробляють, то лише на те, щоби мати свою огородину до домашного вжитку. До фабрик можна заїхати „карою" або і зайти пішки за 20 до 40 мінут.

В кольонії і околиці на причуд гарні дороги, освітлені електрикою, і тому переїзджають туди тисячі автомобілів в сторону надморських міст, як Атлентик Ситі, Овшен Ситі і другі.

Недалеко від наших земель є великий на 5 миль довгий та одну милю широкий став (лейк) з чистою водою. Тут ми купаємося.

В місті є низші і висші школи. Діти родичів, що мешкають близько „кари", їдуть до школи „карами". Дітий тих родичів, що мешкають подальше від „стріткари", везуть до школи й привозять домів міські „боси" на кошт міста.

Так виглядає наша кольонія. Коли я про неї говорю, не можу відогнати від себе думки про те, кілько во зшмлипи опопопо те, кілько то праці й орґанізації доказав оден чоловік, кілько докорів мусів він перенести зі сторони початкуючих поселенців, поки станула перша українська кольонія в Америці в повнім розгоні життя і добробуту.

Анастазія Ключка,
R. F. D. Box 4,
Millville, N. J.

ФРАКВІЛ, ПА.

Українсько-Горожанський Клюб повідомляє своїх членів, що ПІВРІЧНІ ЗБОРИ відбудуться дня 10-го липня (July) с. р. в церковній гали в Фраквіл, Па., о годині 1-ій пополудни. На збори запрашається всіх членів Клюбу; є важні справи до полагодження, а так само Контроля здасть рахунок за пів року з доходів і розходів. Будеся принимати нових Горожан до Клюбу без вступного, тому котрі Горожани не належать до Клюбу, проситься їх прийти і вписатися. ... 154,6

ЗА УРЯД КЛЮБУ:
І. Криба, голова; Н. Греньдьо, секр.

При вимірюванні нової залізниці каже інжинір до селянина:

— Отже помір так випав, що залізниця буде йти через саму середину вашого обійстя.

Селянин: Про мене! Але не дочекається того залізниця, щоби я що ночі вставав і отвирав їй ворота мого обійстя.

—o—

— Чи ваш чоловік дістав уже заняття, пані Гвоздикова?

— Постійного заняття не має, але буде мати сезонову роботу. Буде продавати закопчені скла підчас затьміння сонця.

—o—

ПОДЯКА

—o—

ГЕРКИМЕР, Н. Й.

Я низше підписаний член У. Н. Союза, Товариства Запорожська Січ, відділу 192 в Геркимер, Н. Й., складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за запомогу з каси убогих в сумі 50 долярів, яка для мене стала великою помочю в каліцтві моеї руки.

Так само складаю щиру подяку урядникам тутейшого відділу 192. в Геркімер, Н. Й., за їх уктиву працю, щире серце та щиру працю для мене.

Сердечно дякую всім членам з нашого відділу 192., за те, що всі зі щирим серцем ухвалили запомогу для мене.

При тій спосібности звертаюсь до своїх Українців і Українок, жиючих в Америці і працюючих по фабриках і під землею, щоби памятали на те, що ніхто не знає ні дня ні години ні мінути свого нещастя. Воно може його спіткати кождої хвилі. Я желаю їм всім того, щоби всі вони вписалися громадно до У. Н. Союза, бо се перша й найліпша наша орґанізація в Америці, яка потішає всіх безталанних в горю і смутку.

При тій спосібности спімну ще всім Українцям і Українкам, щоби не забували про Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі, щоби збирали жертви при всяких нагодах, бо се так само ніхто не знає, як йому поведеться на далі в його життю. Ніхто не знає, як кому прийдуть старі літа, і ніхто не знає, чи не буде він таким калікою, що робити не зможе. Для такого Сиротинець буде потішителем, як буде він притулком бідних сиріт. Як хто ще не зложив щирої лепти на Сиротинець, най зложить її як найскорше.

Петро Ірха,
член від. У. Н. С. ч. 192.

Вона: Лікар радить мені поїхати на літо десь до купелі. Де ви радили би мені піти?

Він: До іншого лікаря.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

И. Б., Фил., Па. — Пишете в своїм листі: „Єсли хочете з своєю часописею повідомляти й просвіщати український загал, а не дурити його, то возьміть мою раду і пишіть правду". Такими словами починаєте Ви свій лист, щоби редакція спростувала імя літака Колумбія на Америка.

Редакція дістала теж другий лист у тій самій справі. Гр. С. Д. з Д. С. пише:

„У послідному числі Свободи вкралася похибка в новинках. Мало там бути написано, що літак Берда називається Америка, а було написано Колумбія. Прошу подати до відома про сю похибку".

Очевидно, редакція спростувалаби похибку на котрийнебудь з тих листів. Вона й спростувала її, заким ще сі листи прийшли. Але чи не бачите Ви ріжниці між сими листами, пане И. Б.? І чи не бачите Ви ріжниці в характері (вдачі) авторів листів? З котрим чоловіком Ви волілиби мати до діла? Подивіться на себе з боку, так немовби Ви не були Ви, а хтось третий, і скажіть отверто: Чи краще жити з людиною, яка всяку похибку другого чоловіка приписує тому чоловікови як доказ свідомої волі, чи краще жити з людиною, яка думає, що й другий чоловік старається своє діло зробити по своїй можности як найкраще? Чи краще жити з людиною, що за всяку похибку хоче Вас карати, чи з людиною, що просту похибку справляє?

Щодо справлювання похибок, то Вам відай здається, що се є страшний стид справити свою похибку. Недавно один нюйорський проповідник у своїм перегляді ґазет підносив як найкращу прикмету одної ґазети те, що вона радо справляла похибку, як їй на неї звернути увагу. Ждати непомильности від других може тільки той, хто свого розуму не хоче вживати, а піднимати претенсії непомильности для себе хиба той, хто сумнівається, чи його слова потрафлять промвити до ума других людий.

Шльойма Розенцвайґ завдає загадку:

— Лис сховався у норі, яку обступило чотирьох мисливців і десять ріжних ловецьких псів. Як лис може вирятуватися з тої нори.

Присутні надармо сушать собі голови, вкінці заявляють згідно:

— Капітулюємо, бо не знаємо!

— Я також! — каже Розенцвайґ.

—o—

Викрутився.

Купець (до молодця, що хоче женитися з його дочкою): Ви хочете оженитися з моєю дочкою, щоби її віном поплатити довги?

Молодець: Той закид мушу відперти, бо я принціпіяльно не плачу довгів.

—o—

Злобний.

Жінка (до чоловіка): Чому ти все, як я лише зачну співати, виходиш з хати? Чи не любиш мого співу?

Чоловік: Чому ні, але я не хочу, щоби люде гадали, що я тебе катую.

ЧОЛОВІК, ДЛЯ ЯКОГО НЕМА ТАЙН.

—o—

В місцевости Канн, на французькій Рівієрі, розбуджує небувалу сензацію якийсь Німець, Людвиґ Каґн, що вміє відгадувати думки. Дають йому, на приклад, листа в замкненій коверті. Він бере його до рук, дотикає через хвилинку і не отвираючи коверти подає зараз на письмі зміст листа так докладно, що залишає навіть ортоґрафічні похибки, зроблені автором листа.

Людвиґ Каґн не виступає тепер у перше. Перед двома роками він приїхав до Парижа і старався в префектурі поліції про дозвіл на побут у столиці Франції. Його представили префектові поліції, панові Морен, що очарований особливим ґаланом чужинця, запросив його на обід. Разом з тим запросив кілька визначних осіб, яким хотів дати пізнати цікавого чоловіка. Між гостями був між иншими бувший премієр Барту, відомий фінансіст Люшер, прокуратор Лескуве і богато пань.

Каґна приміщено в зовсім відокремленій кімнаті. Кожний з гостей написав тимчасом кілька речень, які замкнув в коверті. По якімсь часі введено Каґна до салі, в якій були гості. Він брав по черзі всі листи до рук, тримав кожну коверту через кілька хвилин в пальцях і без надуми, голосно подавав докладний зміст кожного листа. Не помилився при цьому ані в однім випадку, викликуючи своїм дивним телепатичним даром (телепатія — відчування на віддаль) нечуваний подив серед присутніх. Барту програв тоді сто франків, за які заложився в тім переконанні, що штука не вдасться.

На протязі однорічного побуту в Парижі Каґн призбирав собі величезну суму, беручи нераз за один сеанс 5 тисяч франків. Тепер, коли його слава вже голосна, заробляє на Рівієрі величезні суми, беручи по 25 тисяч франків за один такий телепатичний сеанс.

Дідичка їздила до теплих країв і привезла зі собою ріжні дарунки; м. і. для польського священика папугу.

По якімсь часі питається дідичка священика:

— А якжеж там папуга?

Священик: Ошукали вас, пані добродійко: моя господиня каже, що варила, але то таке тверде мясо, що годі їсти.

—o—

ДОСВІД АМЕРИКАНЦІВ З ЕСКІМОСАМИ.

Америка купила від Росії в р. 1867 богатий півостров на північно-західній кінчині американського континенту, т. зв. Аляску, де живе й досі в півбігунових снігах і ледах около 30.000 Ескімосів. Американський уряд зачав в новійших часах займатися також вихованням ескімоської молодіжи на американський спосіб. Побудував для них школу в одній місцевости в стейті Ореґон в Америці, спровадив сюди кількасот ескімоських дівчат і хлопців, дав американських учителів і притул к для ескімоських дітей (в віці 15—18 літ), словом: хотів виховати їх на правдивих Американців. Одначе завелися Американці в своїх надіях. Ескімоська молодіж в часі своїх чотирорічних студій у школі вправді дала доказ своєї здібности в декотрих напрямах науки, відповідаючих їх колишньому життю в снігах і ледах, одначе випущена в світ по скінченню школи, щоб шукати самостійного заняття і заробітку в Америці — завела надії Американців. — Молодіж Ескімосів, з природи пажерлива і в наслідок вічної зими в своїй батьківщині призвичаєна до споживання великої скількости рибячого мяса і товщу, занепадала на здоровлю під впливом відмінної, переважно мучної страви в Америці і богато ескімоських вихованців американської школи попало в сухоти і вмерло. До сього причинилося також те, що діти страшно тужили за своїм рідним краєм, за своїми вічними ледами і снігами на півночи. Вийшовши зі школи, з розпуки зачали вести „дике життя" в Америці, уживаючи в багатьох випадках як средство оборони свого „гонору" т. зв. кровавої пімсти, яка ще й до нині є законом у Ескімосів. Тому богато ескімоських хлопців в Америці мусіло увійти в конфлікт з американським законом і піти до вязниці. А знова дівчата, призвичаєні в своїм краю до т. зв. поліандрії (то є, що у них одна жінка може мати кілька мужів), пустилися на розпусту. Бо треба знати, що в Ескімосів і подружє легко заключити і розвід взяти ще лекше. Подружє заключають так, що молодий, одягнувшися в найкращу одежину, яку має, іде до дівчини і дає їй в подарку нову жіночу одежину. Коли дівчина вбере на себе ту нову одежину, що їй приніс женех, то вже й вінчання готове; більше шлюбних церемоний не потрібно. А знова „розвід" береться через просту устну заяву чоловіка або жінки, що вже довше з собою не хочуть жити як чоловік і жінка. Так то з причини невдачі замериканізовання Ескімосів, американський федеральний уряд постановив занехати спроваджування ескімоської молодіжи до американських шкіл, а за те взявся закладати для Ескімосів в самій Алясці фахові школи близько ескімоських осель.

ПІДСЛУХАНА РОЗМОВА.

На Великій Україні зустрічається комісар (кажуть, що сам Троцький) з селянином, який з причини браку мазі, мастив воза коровячим пометом.

Комісар: От, бач, „товаріщ", нарікаєш на радянську владу. За царя за мазь мусів ти платити гроші, а тепер маєш дармо.

Селянин: Ет, пане товариш, скажу вам отверто: — яка власть — така й масть.

— o —

Жид-швець приносить заказчикові чоботи. Той, приміряючи їх, каже:

— Слухай, ці чоботи на мене малі, я в них ходити не зможу.

— Ну?! На що вам ходити? Ви такі великий пан, що вам на ізвочик можна їхать.

ДУБ ТА ОЧЕРЕТ.

Чи чули ви, милі діти,
Про гордого дуба,
Що віками стояв собі;
Здерши в гору чуба?
Він ніколи не вклонився
Ні життю свойому,
Ані чести не віддавав
Нікому, нікому.
Недалеко очеретом
Вітер нагинає,
І гнеться він що хвилини,
Куди вітер має.
А дуб стоїть, засміявся
Тай почав казати:
„Чому гнешся? Невже прямо
Не можеш стояти?!
Чому прямо не держишся,
В гору головою?
Стій, як той стрілець на „По-
[зір",
Та будь сам собою!"
Та небавом змінилася
Гарная погода,
Зірвалася страшна буря,
І сталась пригода.
І погралась собі буря
Зі старого дуба:
В самім пні його зломила
І пригнула чуба.
Оттак воно, любі діти,
І в життю буває:
Всяка гордість на сім світі
Свої межі має.
Дуже важно свою власну
Честь пошанувати,
Не гнутися без потреби,
Рабом не ставати.
Та деколи пригодиться
Розумна причина —
Поклонися, кому треба,
Не зломиться спина.

Т. Т. Пройдисвіт.

СТРАШНИЙ ВИБУХ ПІД КРАКОВОМ.

Магазини вибухового матеріялу.

На три кільометри від Кракова, в місцевости Вітковіцах находилися військові збройні магазини. Останіми часами нагромаджено тут величезну скількість преріжного вибухового матеріялу. Кромі пороху, динаміту, й тяжкої саперської муніції зібрано тут 40,000 кг. екразиту та більшу скількість нітрогліцерини, вибухаюча сила якої є в порівнанні з иншим найсильніщою. Магазини ці були окружені грубим земельним насипом, а їхні брами, біля котрих стояла постійно варта, звернені були в сторону піль.

Перший день латинських Зелених Свят.

В першому дні латинських Зелених Свят, о год. 10.28 перед полуднем, коли селяни у Вітковіцах та в доокола лишних селах слухали по костелах відправи, коли мешканці сусідного Кракова всі товпилися по костелах, та на площах, пронеслися згуки страшної детонації.

Паніка в Кракові.

Це спричинило неабияку паніку серед краківського населення, тому що воно думало в початках, що це землетрясення. По костелах припинено відправи, а в брамах вірні товпилися стрімголов серед вереску й тривоги. Вибухи однак не вгавали, а натомісць громовою силою гули й якби хитали вежами костелів, каплиць та инших здвижних будівель, наслідком чого вітражі (вікна з дорогої мозаїки) розсипалися в пух. Так позбулися своїх дорогих окрас майже всі костели, а деще старші будівлі, як каплиця св. Вавржинця, св. Марії Руженьцовей, Ченстоховскей й инші понесли грубі шкоди. Зокрема сильно потерпіла Ягайлонська Біліотека, збудована в ренесансовому стилі, як теж і Вавель. Нараховують тут сотки ранених переважно відломками скла з летючих шиб, потовчених і покалічених внаслідок паніки.

Що діялося у Вітковіцах.

Тимчасом, у промірі 10 км. довкола Вітковіц підчас півдневої експльозії був правдивий страшний суд. Біля двох сот господарських забудовань зникло з лиця землі, а парусот таких самих понесло велике ушкодження. Перестрашене населення розбіглося милями так, що багато ще й тепер не вернуло, а особливо біля 80 дітей з околиці не можна й до нині відшукати. Нарахували понад 500 ранених, а біля 20 убитих. Специяльна комісія нарахувала загально до 3,000.000 зол. шкоди, спричиненої вибухом. Військо, що прибуло сюди з ратунком, не могло приступити під маґазини, на місці яких лишились нині тільки великі ями, вириті екразитом.

Арештовання в звязи з вибухом.

Причин вибуху не дошукались, хоч загально кажуть, що вділяли це комуністи. Кілька підозрілих осіб навіть арештовано.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє всіх членів і членицъ, що піврічні збори відбудуться в неділю, дня 10. липня, точно о год. 7-мій вечером, в гали під ч. 340 Johnston Ave. Проситься прибути на збори як найчисленнійше, бо на сих зборах будуться обговорювати важні справи як і також будуть здавати справозданне урядники і члени контр. комісії. Також проситься привести нових членів. Неявившийся член або урядник на сих зборах підлягає карі після річної ухвали. — І. Сосульський, предс.; Нестор Манорек, кас.; Ів. Гумницький, фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим подається до відома членам Тов. Єдність, від. 163, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 10. липня, о годині 1-ій пополудни в Клюбі Тов. Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклін ул. До полагодження є дуже важні справи, тому обовязком кождого члена бути на зборах. Проситься також привести своїх знакомих на нових членів, бо будемо принимати до Союза і Тов. без вступного. — Г. Фрайт, секр.

БРЕДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що піврічний мітинґ відбудеться в суботу, дня 9. липня с. р., в член зобовязаний на час точно ґхеФ член зобовязаний прибути на час точно о 7-мій год. вечер. Контрольна комісія здасть справозданне за цілих шість місяців, отже щоби всі члени були присутні. Буде приймати до Товариства і У. Н. Союза без оплати вступного. — Іван Глива, предс.; Мих. Галькевич, секр. фін.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 367, повідомляє, що мітинґ відбудесь о 7.30 вечером в вівторок, дня 12. липня, в гали парохіяльній, 303 Hudson Ave. На порядку нарад будуть важні справи до полагодження, тому обовязком кождого члена явитись на сі збори. В. Пукіш, предс.; М. Антонів, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, дня 10-го липня, о год. 2-ій попол., в гали Української Хати, 2240 Ґрейлінґ ул. Маємо кілька важних справ до полагодження тому присутність кождого члена конечна. Будесь принимати без вступної оплати до У. Н. Союза і Товариства. Кождий член повинен приєднати нового кандидата. — Іван Чайковський, предс.; Ів. Курчак, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в пятницю, дня 8-го липня, о годині 6.30 вечер. Проситься всіх членів прибути на той мітинґ, бо є важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть звіт за 6 місяців. Довгуючих членів проситься вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Василь Новак, секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Мир, від. 368, повідомляє членів, що мітинґ відбудеться дня 10. липня, о годині 1-ій пополудни на Блекстон стріт ч. 167, Трінети Гол. — Юрій Ґабрик, предс.; Кость Ходоровський, кас.; Михаїл Рибак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Надзбруча, від. 280, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, дня 10. липня при 618 Вест Лакавана Евню, о годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на означений час. Подається до відома, що секретар П. Гасай зрезиґнував, а на його місце зістав Василь Бутинський, 1817 Farr St., Scranton Pa.

ФУЛТОН, Н. Й. Отсим повідомляється членів Тов. Запорожська Січ, від. 263, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, дня 10. липня, о год. 7-мій вечером, в гали Укр. Народ. Дому, 323 W. Broadway, Fulton, N. Y. Проситься всіх членів прибути на мітинґ. — Іван Зарічний, предс.; Андрій Іваницький, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє всіх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, дня 10. липня ,о год. 10. рано. Обовязком кождого члена прибути на мітинґ. Рівнож члени як місцеві так і позамісцеві, котрі ще не зложили сего року своїх жертв на Сиротинець, мають постаратись принести на мітинґ або переслати почтою на адресу секретаря, чи в який инший спосіб, разом з місячною вкладкою. — О. Базарницький, предс.; Т. Сюрко, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що згідно зволею більшости членів, переноситься день зборів з неділі на суботу, день з перед кождої другої неділю в місяци, з огляду на горячі дні через 3 місяці будемо відбувати збори замісць в неділю попол., в суботу вечером. Сеї суботи, 9. липня, відбудуться перші такі літні збори. Проситься всіх членів вирівнати свої вкладки. Хто не може явитися особисто, нехай передасть своїм знакомим. На зборах буде обговорюватись справа Сиротинця і Захисту для членів Союза. — Мих. Дубас, предс.; Дмитро Веселик, кас.; Н. Ю. Сеник, писар.

БРУКЛИН, ҐРІНПОЙНТ, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеться дня 10. липня 1927, о год. 5-тій вечером, в Словенській Гали, 724 Leonard St. Всі члени мають бути присутні на мітинґу, де старий уряд здасть справозданне, а новий уряд обійме урядованне. До нового уряду увійшли: М. Федас, предс.; І. Стороняк, секр.; Н. Братівник, кас. Подані нові урядники мають явитись і перебрати урядованне. — Сенишин, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ